

afb. 6. Grote Maaskaart. Deze complete Maaskaart met dieptelijnen is op de website van de Universiteit van Utrecht opgenomen in de thematische kaartentop-honderd, omdat dit de oudste kaart (1697) met een stelsel van dieptelijnen zou zijn. Door Pierre Ancelin in 1697 vervaardigde de ingekleurde manuscriptkaart, op perkament, 104x183 cm., schaal circa 1:2.600, met ruitverdeling van 100 Rijnlandse roeden en de titel op de achterzijde van de kaart.

(Kaartencollectie GAR, PW, portef. J nr. 486/3)²⁴

afb. 6.1. Dieptelijnen op de Grote Maaskaart. Pierre Ancelin vervaardigde diverse Maaskaarten waarop ook een stelsel van dieptelijnen is afgebeeld. Detail van afbeelding 6 (buitenbocht op linkerhelft van de kaart).

Op de kaart is de situatie van een specifiek verschijnsel weergegeven, waarbij de overeenkomsten en verschillen van één bepaald kenmerk, namelijk de waterdiepte, in kaart zijn gebracht en de kaart voldoet daarmee aan het criterium van een wetenschappelijke, thematische kaart.¹⁹

‘Complete Stad- en Maaskaart’

Strikt genomen behoefde Ancelin alleen de Maas en niet de stad in kaart te brengen. Ratsma veronderstelt dat het eenvoudig was óók de stad erbij te tekenen, omdat Ancelin de stad ten behoeve van de kaart van Romeyn de Hooghe en Johannes de Vou zou hebben gekarteerd.²⁰ Van de serie Maaskaarten is zelfs een tweede bewaard gebleven

waarop Rotterdam is afgebeeld. (afb. 5) Volgens sommigen is dit de oudste kaart waarop een stelsel van dieptelijnen is ingetekend.²¹

Bij het voor Ancelin typerende *grid* komt de lengte van een ruit overeen met honderd roeden. Ook hier zijn de waterdiepten met dieptelijnen met verschillende kleuren aangegeven. Behalve Rotterdam is ook de plattegrond van Delfshaven vrij gedetailleerd weergegeven. Bij de hierna beschreven Maaskaarten heeft Ancelin zich meer op de rivier geconcentreerd.

‘Grote Maaskaart’

Naast de twee voornoemde papieren dieptelijnenkaarten is ook een aantal perkamenten